Cena 6 hal.

Nr. 206. Kraków, Niedziela 25 Kwietnia 1915. Rok XXIII.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor. za odnoszenie do domu dopłaca się 60 hal. miesięcznie.

Na prowincyi miesięcznie 2 kor. 70 h. kwartalnie 8 kor. W państwie niemieckiem kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor.

Zmiana adresu 40 hal.

Cena numeru pojedynczego 6 halerzy.

# GŁOS NARODU

Wychodzi 2 razy dziennie.

WYDANIE PORANNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty nadsyłać należy franco do Administracyi „Głosu Narodu". — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencyi przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacye nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcya nie zwraca.

ADRES RED.: Ul. św. Tomasza L. 33. Adr. telegr.: „Głos Narodu" Kraków. Telefon redakcyjny Nr 196. — Telefon administracyi i drukarni Nr. 3344.



## Biuletyn sztabu austro-węgierskiego

**Wiedeń, 25 kwietnia.**

Urzędowo ogłaszają 24 kwietnia:

**W Karpatach miejscami gwałtowna walka działowa.**

**W odcinku przełęczy użockiej nastąpiły w ciągu dnia poszczególne wypady Rosyan, które wszystkie zostały odrzucone. Nocne ataki nieprzyjaciela wzdłuż drogi do Turki i na zachód od niej spełzły ponownie na niczem, wśród ciężkich strat dla nieprzyjaciela.**

**Zresztą położenie niezmienione.**

Zast. szefa sztabu jeneralnego v. **Hoefer**, polny marszałek porucznik.

## Biuletyn Naczelnego kierownictwa armii niemieckiej.

**Berlin, 25 kwietnia.**

Wielka główna kwatera 24 kwietnia donosi:

### Wschodni teren wojny:

**Na wschodnim terenie wojny położenie niezmienione.**

### Zachodni teren wojny:

**Wszystkie usiłowania nieprzyjaciela celem odebrania terenu na północ i północny wschód od Ypern spełzły na niczem. Na północ od Ypern załamał się silny atak francuski, zaś na północny wschód od Ypern koło Saint Julien atak angielski: oba wśród ciężkich dla nieprzyjaciela strat. Także dalszy atak nieprzyjacielski na drogę Ypern - Vixschote i na wschód od niej spotkał dziś rano ten sam los. Na zachód od kanału wzięły nasze wojska w nocy w szturmie miejscowość Licerne. Liczba jeńców francuskich, angielskich i belgijskich podniosła się na 2470. Prócz zabranych ogółem 35 dział z amunicyą dostała się do naszych rąk większa liczba karabinów maszynowych, wiele karabinów i innego materyału wojennego.**

**W Szampanii wysadziliśmy, przy pomocy czterech min, dziś w nocy na północ od Beausejour nieprzyjacielskie okopy strzeleckie. Francuzi ponieśli przy tem ciężkie straty, zwłaszcza, że przy tem ich artylerya otworzyła ogień na własne okopy.**

**Między Mozą i Mozelą ponowili Francuzi w kilku miejscach swe ataki. W lesie Ailly zwyciężyliśmy w walce na bagnety. Dalej na wschód zostali Francuzi, którzy wtargnęli w kilku miejscach w nasze linie, znowu wyrzuceni. W lesie kapłańskim poczyniliśmy dalsze postępy.**

**W Wogezach mgła i śnieg przeszkodziły akcyi bojowej.**

Naczelne kierownictwo armii.

## Gen. French o walkach we Flandryi.

**Londyn, 25 kwietnia.**

(T. B.) Biuro Reutera donosi:

Generał F r e n c h doniósł wczoraj, że nieprzyjaciel 22 b. m. atakował wojska francuskie koło Langemark, na północ od Ypern, przy udziale wojsk angielskich. Podczas ataku nieprzyjaciel posługiwał się aparatami do wywołania gazów duszących. Stało się to wedle z góry obmyślanego planu, a sprzeczne to jest z postanowieniami konwencyi haskiej. Francuzi z powodu gazów cofnęli się do kanału koło Doesengne. Byliśmy zmuszeni zmienić naszą linię w porozumieniu z Francuzami i nasz front pozostał nietknięty. Potem nastąpił atak na najskrajniejsze nasze skrzydło na wschód od Ypern, ale został odparty. Na północ od Ypern walki trwają dalej. Zestrzeliliśmy dwóch lotników niemieckich.

## Niemcy nie chcą pokoju

**Berlin, 25 kwietnia.**

(T. B.). „Nord. Allg. Zeitung" pisze: Z różnych stron słyszymy, że w mieście i kraju obiega pogłoska o nawiązaniu rokowań pokojowych, i twierdzenie, że poczynione są kroki przygotowawcze dla zawarcia pokoju odrębnego z Anglią na podstawie pewnych życzeń i żądań Anglii. Nikt rozsądny nie będzie sądził, aby korzystna dla Niemiec akcya wojenna została wydana na łup zawartego z konieczności pokoju. Na razie jak to zaznaczył kanclerz w swojej mowie, musimy wyzyskać każdą korzyść sytuacyi wojennej, aby stworzyć pewność, że nikt więcej nie będzie śmiał pokoju naszego zakłócić. Przy tem musi pozostać. Pogłoska o niemieckich skłonnościach pokojowych, wobec naszego stanowczego zamiaru pokonania wrogów, jest bezmyślną i złośliwą.

## Dr Biliński o stanowisku Polaków.

**Wiedeń, 25 kwietnia.**

(T. B.) „Polnische Central Korrespondenz", której numer pierwszy pojawił się wczoraj, zawiera artykuł wstępny prezesa Koła Polskiego dra Bilińskiego, o stanowisku Polaków wobec wojny. Naród polski oczekuje, podnosi autor, z zaufaniem od starodawnej monarchii austro-węgierskiej, że wkrótce umożliwi mu odbudowę zniszczonego kraju i stworzy w swych ramach silne gniazdo dla pomnożenia własnej potęgi i szczęścia Polaków. Przypomina dr Biliński historyczne hasło Sejmu galicyjskiego: „Przy Tobie stoimy i stać chcemy" i kończy, że w tym kierunku rozpoczęta właśnie publikacya będzie prowadzoną i podawać ma wierne wiadomości dla niepolskiej publiczności obu państw sprzymierzonych.

## Anglicy o wojnie.

**Londyn, 25 kwietnia.**

(T. B.) W dalszym ciągu posiedzenia Izby gmin Kanclerz skarbu Lloyd G e o r g e podniósł organizacyę wojskową K i t s c h e n e r a, który zdołał wystawić armię na stopę kontynentalną. Wielką niespodzianką wojny jest zapotrzebowanie amunicyi dla artyleryi. Czternastodniowa walka koło Neuve Chapelle wymagała użycia przez artyleryę prawie tyle amunicyi, ile użyto w całej wojnie z Burami. Nastąpiła także wielka zmiana co do rodzaju amunicyi. „High explosives" usunęły na drugi plan szrapnele. Produkcya „High explosives" jest teraz tak wielką, że Anglicy mimo wielkich dostaw dla sprzymierzonych, mają ich sami dosyć.

Kanclerz skarbu Lloyd George omawiał następnie sprawę robotniczą i opilstwo.

**Londyn, 25 kwietnia.**

(T. B.) „Times" w dalszym ciągu atakuje premiera ministrów A s q u i t h a z powodu jego mowy w New Castele, której brakowało odwagi i szczerości. Asquith ani słowa nie powiedział o położeniu wojennem, ani też nie wskazał narodowi ogromnych zadań, jakie są jeszcze do spełnienia. Nie powiedział on, że Niemcy muszą być wyparci z pozycyj, które uporczywie trzymają od przeszło 6 miesięcy. Asquith bardzo słusznie powiedział, że armia jest dobrze uzbrojoną, ale nie powiedział, że armia ta ma za dużo marmolady, a za mało amunicyi.

## Na morzach.

**Sztokholm, 25 kwietnia.**

(T. B.) Parowiec finlandzki **„Fraak"**, który **zatonął** koło Finlandyi, został storpedowany przez niemiecką łódź podwodną. Załoga ocalała. Wszystkie znajdujące się tu parowce otrzymały polecenie, aby tu zostały.

## Zapowiedź nowego ataku na Dardanelle.

**Londyn, 25 kwietnia.**

(T. B.). „Lokal Anzeiger" donosi z Kopenhagi: Lord Beresford wystosował na posiedzeniu Izby gmin do Asquitha zapytanie, kto jest odpowiedzialny za operacye w Dardanelach, i że przez nie przeprowadzenie równoczesnych ataków ze trony lądu i morza ostateczne zwycięstwo zostało odsunięte.

Asquith odpowiedział: Nowy atak na lądzie i na morzu będzie przeprowadzony pod odpowiedzialnością rządu.

## TELEGRAMY.

(Telegramy »Głosu Narodu« z dn. 25 kwietnia 1915).

**Petersburg.** (T. B.) Na zarządzenie gradonaczalnika 153 osobom zakazano tu pobytu na czas wojny.

**Lyon.** (T. B.) Z Lizbony donoszą, że reprezentacye gminne w Lizbonie i Porto zostały rozwiązane

**Londyn** (T. B.). Biuro Reutera donosi, że sprawca zamachu na sułtana egipskiego Mohamed Ghabil został powieszony.

### Medal na cześć Arc. Fryderyka.

**Wiedeń.** (T. B.) Z wojennej kwatery prasowej donoszą:

Oddział cieszyński Tow. austr. Krzyża Srebrnego, wykonujący opiekę nad pracującymi rezerwistami, uchwalił uczcić nadanie godności marszałka polnego najwyższemu komendantowi armii Arc. Fryderykowi, przez wybicie medalu, **który wykonała artystka** rzeźbiarka Helena S c h o l t z. Medal, wybity w złocie, srebrze i bronzie, przedstawia z jednej strony popiersie marszałka, z drugiej widok zamku Księstwa Cieszyńskiego z Wieżą Piastowską. Medal będzie sprzedawany a dochód przeznaczony jest na rzecz srebrnego krzyża.

Deputacya Tow. przyjętą została w ostatnich dniach przez Arc. Fryderyka, któremu medal wręczono. W wygłoszonej przemowie prezes Tow. prezydent sądu H a r b i c h, przedstawił cel wybicia medalu i stwierdził, że Arcyksiążę w godności marszałka jest następcą trzech książąt cieszyńskich: ks. Alberta Saskiego, arc. K a r o l a i arc. A l b r e c h t a. Wspomniał o wielkich zasługach marszałka, któremu naród dał dumne nazwisko ojca żołnierzy i zakończył przemowę wyrażeniem otuchy i nadziei zwycięstwa.

Arcyksiążę podziękował za urządzoną mu owacyę i medal przyjął.

### Bomby lotników.

**Lyon.** (T. B.) „Nouvelliste" donosi: „Gołąb" rzucił na Luneville 7 bomb, które jednak nie wyrządziły szkody.

### Ostrzeliwanie Ypern.

**Paryż.** (T. B.) „Times" donosi z Hazebrouck: W nocy z dnia 21 na 22 kwietnia Niemcy ostrzeliwali gwałtownie Ypern. Szkoda wyrządzona jest znaczną, jest wielu rannych i zabitych.

### Anglia monopolizuje handel miedzią.

**Londyn** (T. B.). „Morning Post" donosi: Anglia zawarła z główną producentką miedzi w Stanach Zjednoczonych „Amalgamatet Company" umowę, mocą której cała produkcya miedzi pozostawać ma pod kontrolą angielską. Inne towarzystwa zawarły taką samą umowę. Blokada Niemiec stanie się efektywną, skoro się Anglia okaże wyłącznym panem świata, co do miedzi.

### Japonia i Stany Zjednoczone.

**Petersburg.** (T. B.) Z Irkucka donoszą: Na zapytanie rządu Stanów Zjednoczonych odpowiedziała Japonia w sposób stanowczy, że rokowania między Japonią a Chinami nie zwracają się przeciw Stanom Zjednoczonym. Japonia chce utrzymać ochronę cudzoziemców w Chinach i uzasadnia tem wysyłanie swoich wojsk do Chin.

## Akcya ratunkowa dla Galicyi.

**Wiedeń, 25 kwietnia.**

(T. B.). Jak donosi „Poln. Centr. Korresp." Dr Biliński zdawał na ostatniem posiedzeniu prezydyum Koła Polskiego sprawę o znajdującej się w toku akcyi zapomogowej dla ciężko dotkniętej ludności Galicyi.

Potrzebne środki żywności będą w odpowiedniej ilości, o ile możności bezpłatnie, dostarczone. Zasiewy, środki paszy i bydło pociągowe, będą oddawane za każdorazową cenę rekwizycyjną. Inne artykuły będą sprzedawane z pewnemi opustami z cen nabycia i za trzyletniemi ratami. Koszta taryf kolejowych ponoszone będą przez państwo. Przez powołanie do życia Galic. Wojennego Zakładu kredytowego, odpowiedno do życzeń Koła, stworzono nowy Zakład dla udzielania bankowych kredytów na odpowiednie gwarancye.

Na posiedzeniu tem Prezes podniósł dalej, że prezydent ministrów w pełnem uznaniu konieczności wzmocnienia gospodarczego rolnictwa, handlu, kupiectwa i przemysłu, które tylko z powodu inwazyi nieprzyjacielskiej zostały osłabione, oraz wielce trudnej sytuacyi galicyjskich zakładów kredytowych, które przejściowo bez własnej winy nie mogą spełniać swoich zobowiązań, ze szczególną życzliwością poparł starania Prezesa o założenie tego zakładu. Zarysy tej nowej organizacyi minister skarbu z uznania godną szybkością załatwił. Prezes Biliński wyraził tylko ubolewanie, że pierwotny wnioskodawca poseł Dr Adolf G r o s s, z którego inicyatywy Prezes jeszcze w ostatniej chwili dwie ważne zmiany statutu przeprowadził, nie został pozyskany dla zarządu nowego Banku.

Na następnem posiedzeniu będą podane wyniki rokowań z rządem co do opieki nad wychodźcami galicyjskimi

## Ustawa o samorządzie miast w Królestwie Polskiem.

W „Dzienniku Poznańskim" czytamy:

Główne zasady ogłoszonej w pierwsze święto wielkanocne ustawy o samorządzie miejskim w Królestwie Polskiem są następujące:

Prawo obierania radnych miejskich określa się ustawą rosyjską o samorządzie miast. W wyborach do rad miejskich mogą uczestniczyć rosyjscy poddani, którzy od przeszło roku mają stałe mieszkanie w mieście, jeśli od tego mieszkania płacą podatek mieszkaniowy dla państwa, i to: w Warszawie komorne wraz z podatkiem musi wynosić rocznie przeszło 540 rubli, w Łodzi, Lublinie i Sosnowcu przeszło 240 rubli, w miastach gubernialnych oraz w miastach Będzinie, Włocławku, Zgierzu, Tomaszowie i Częstochowie przeszło 192 rubli, w innych miasta przeszło 120 rubli; Łódź co do majątkowego cenzusu wyborców stoi na równi z miastami gubernialnemi, mającemi przeszło 100 tysięcy ludności obojej płci. Z miastami gubernialnemi mogą być zrównane także i miasta niepowiatowe. Wartość nieruchomego majątku, według którego określa się prawo uczestniczenia w wyborach, określa się przez powiększenie 20 razy czystego dochodu przyjętego dla pobierania państwowego podatku od majętności miejskich.

Żydzi nie mogą być przewodniczącymi rad miejskich, prezesami, wiceprezesami, burmistrzami, pomocnikami prezesa i burmistrzów i członkami zarządów miejskich. Nie wolno ich także dopuszczać do jakichkolwiek gałęzi gospodarki lub administracyi miejskiej. Tak samo żydzi nie mogą być miejskimi sekretarzami, sekretarzami zarządów lub spełniać obowiązki tych osób.

Dla przeprowadzania wyborów do rady miejskiej wyborców dzieli się na trzy kurye. Do pierwszej należą osoby rosyjskiego pochodzenia, do drugiej żydzi, a do trzeciej pozostali wyborcy. Każda kurya tworzy osobne zebranie wyborcze i wybiera radnych z pośród siebie. Generał-gubernator warszawski określa bliżej kogo należy uważać za obywatela pochodzenia rosyjskiego. W miastach, w których żydzi stanowią więcej, niż połowę mieszkańców, druga (żydowska) kurya wybiera piątą część ogólnej liczby radnych. Resztę liczby radnych rozdziela się na pozostałe dwie kurye w stosunku wyborców tych kuryi. Pierwsza kurya (rosyjska), jeśli liczba jej wyborców wynosi co najmniej 5, w każdym razie ma prawo wyboru jednego radnego. Jeśli w pierwszej kuryi jest mniej, niż 5 wyborców, zalicza się ich do trzeciej kuryi.

Spisy wyborców wygotowują się w języku państwowym, lub polskim, a w miastach gubernii suwalskiej w języku państwowym.

Liczbę radnych ustanawia się w miastach, mających do 5000 mieszkańców na 20, a dodaje się po jednym radnym na każdy dalszy tysiąc mieszkańców, dopóki w miastach mających 100.000 mieszkańców, liczba radnych nie dosięgnie 100. W miastach mających więcej niż 100.000 mieszkańców, liczba radnych wynosi 120, a w Warszawie 160. W Warszawie i w Łodzi przewodniczącym rady miejskiej jest obywatel, wybierany na jeden rok z pomiędzy radnych miasta i zatwierdzany przez ministra spraw wewnętrznych.

W zarządzie miejskim obowiązkowy jest język państwowy, gdy chodzi o sprawy z instytucyami lub osobami rządowemi, a także z wszelkiemi instytucyami publicznemi i prywatnemi poza granicami Królestwa Polskiego. Wewnątrz gubernii Królestwa Polskiego w stosunkach z instytucyami miejskiemi, w wewnętrznej administracyi samorządu miejskiego oraz z osobami prywatnemi używa się języka polskiego; z osobami pochodzenia rosyjskiego używanie języka państwowego jest obowiązkowe. Wszystkie odpowiedzi na listy i podania, wniesione przez osoby prywatne w języku rosyjskim, należy udzielać w języku rosyjskim.

Ogłoszenia, dyskusye w radach miejskich, w zarządzie i w komisyach prowadzą się albo w języku rosyjskim, albo polskim. Jeśli jednak który z członków obecnych oświadczy, że nie rozumie języka, w którym się mówi, lub w którym dano objaśnienie, przewodniczący obowiązany jest przetłumaczyć na jego język przemówienie lub objaśnienie.

Protokóły, uchwały i księgi rad i zarządów miejskich, porządki obrad posiedzeń rad miejskich, referaty z posiedzeń i powiadomienia o nich, oraz wydawane przez magistraty rozporządzenia, postanowienia i t. p. należy pisać równolegle w języku rosyjskim i polskim. W miastach gubernii suwalskiej w tych wypadkach dozwolony jest tylko język rosyjski.

Gubernatorzy wykonują powierzone im prawo nadzoru w kierunku prawidłowości i zgodności z ustawami urzędowania samorządu miejskiego pod naczelnem kierownictwem generał-gubernatora warszawskiego.

Burmistrz miasta, jego towarzysz i pomocnik noszą nazwy prezesa miasta i pomocnika prezesa.

Zatwierdzeniu przez gubernatora podlegają wszelkie postanowienia rad miejskich, i także uchwały, dotyczące zapomóg udzielanych szkołom i kursom prywatnym.

W Warszawie liczba członków magistratu według uchwały rady miejskiej może wynosić 8. Rada miejska może być rozwiązana przed upływem jej pełnomocnictw przez ministra spraw wewnętrznych za najwyższem zezwoleniem, o które wnieść musi rada ministrów. Równocześnie rozpisane muszą być nowe wybory oraz zwołanie rady w nowym składzie najpóźniej w dwóch miesiącach. Miastem aż do nowych wyborów zawiaduje osoba wyznaczona przez ministra dla spraw wewnętrznych. Rada miejska może być rozwiązana, nieogólnem rozporządzeniem dotyczącem wszystkich miast, ale tylko dla okoliczności właściwych każdemu miastu z osobna. Okoliczności te muszą być podane do ogólnej wiadomości równocześnie z rozwiązaniem rady.

Urzędnicy miejscy, pochodzący z wyborów, i urzędnicy płatni miasta muszą znać język rosyjski.

Dla Warszawy prezesa miasta wyznacza cesarz na przedstawienie ministra spraw wewnętrznych. Warszawska rada miejska ma prawo podać 2 kandydatów z pośród radnych, albo też osoby z pośród uprawnionych do wyborów do rady miejskiej, Prezesów wybranych w miastach gubernialnych i w miastach, mających przeszło 50 tysięcy mieszkańców, zatwierdza minister spraw wewnętrznych, w innych miastach generał-gubernator warszawski lub gubernator.

Ogólne rozporządzenia o zaprowadzeniu samorządu wydaje minister spraw wewnętrznych, a rada miejska powinna rozpocząć swą działalność w Warszawie nie później jak 1 stycznia 1916, w innych miastach później po porozumieniu się ministra spraw wewnętrznych z generał-gubernatorem warszawskim. Wyborów do rad miejskich dokonywać należy nie wcześniej, jak 3 miesiące po ogłoszeniu pierwszego spisu wyborców.

Gubernia chełmska wyjęta jest z liczby gubernii Królestwa Polskiego i ustawa o samorządzie jej nie dotyczy.

## KRONIKA.

**Z Uniwersytetu Jagiellońskiego.** W półroczu letniem 1914—15 odbywać się będą wykłady na wszystkich czterech wydziałach Uniwersytetu. Spis wykładów ogłoszony jest na tablicy senackiej Uniwersytetu oraz w Dziekanatach wydziałów. Wpisy rozpoczną się w poniedziałek 26 i trwać będą do czwartku dnia 29 kwietnia włącznie. Słuchacze chcący się zapisać na Uniwersytet muszą się wykazać świadectwem szczepienia przeciwko ospie, o które należy się postarać w pracowni mikrobiologicznej Uniwersytetu u docenta dra Nitscha (ul. Czysta 16) w godzinach od 6—7 wieczorem w poniedziałek, wtorek i środę, tj. 26, 27 i 28 b. m. Po 29 kwietnia można się wpisywać po uzyskaniu pozwolenia wydziału, względnie Senatu Akademickiego.

W Krakowie, dnia 24 kwietnia, 1915 r.

Kostanecki m. p.

**Profesorowie wydziału teologicznego U. J.** wygłoszą w dniach 30 kwietnia do 4 maja wieczorami o godz. $6^{3}/_{4}$ w kościele akademickim św. Anny cykł kazań na temat wspólny „W o j n a w na potrzebę chwili obecnej oraz na życzenie, wyświetle religii". Stanie się to w odpowiedzi rażone ze strony warstw inteligentnych. Wojna porusza umysły w każdym kierunku i nasuwa mnóstwo zagadnień, niejednokrotnie niepokojących, zwłaszcza także w dziedzinie religii. Przemawiać będą: 30 kwietnia: ks. Doc. Dr K o r z o n k i e w i c z n. t. W o j n a a o p a t r z n o ś ć b o ż a. 1 maja: ks. prof. Dr B y s t r z o n o w s k i n. t. W o j n a n a u c z y c i e l e m l u d z i. 2 maja: O. prowincyał J a n i c k i n. t. W o j n a a m i ł o s i e r d z i e b o ż e. 3 maja: ks. prof. Dr Z i m m e r m a n n n. t. W o j n a a m i ł o ś ć o j c z y z n y. 4 maja: ks. prof. O. Konstanty M i c h a l s k i: D u s z a j e d n o s t k o w a i z b i o r o w a w o b e c w o j n y.

**Urzędnicy Polacy, przydzieleni do służby w Królestwie Polskiem.** Ministerstwo robót publicznych w porozumieniu z namiestnictwem galicyjskiem przydzieliło do służby w Królestwie Polskiem następujących technicznych urzędników namiestnictwa galicyjskiego: Do Radomska st. inżyniera Bratrę; do Olkusza st. inżyniera Sidorowicza; do Miechowa st. inżyniera Stanisława Tychoniewicza; do Jędrzejowa st. inżyniera Makowskiego; do Włoszczowej inżyniera Fiszera; do Piotrkowa radcę budownictwa Pietraszkiewicza. Wymienionym urzędnikom dodano do dyspozycyi odpowiednio wyszkolony pomocniczy personal techniczny.

**Nowy teatr w Sosnowcu.** W Sosnowcu powstało konserwatoryum teatralne, które zakłada teatr, mający wystawiać głównie utwory patryotyczne polskie, jakich dotychczas nie można było grać z przyczyn cenzuralnych.

**Repertuar teatru miejskiego w Krakowie.**

Niedziela popołudniu. „Kościuszko pod Racławicami".

Niedziela wieczór. „Psia sprawa".

**Repertuar Teatru ludowego w sali Nowości.**

Niedziela przedpołudniem. „Królewna Lilijka". Ceny do połowy zniżone.

Niedziela wieczór. „Śluby Dębnickie".

L. 11779 / III. a. 1915.

# OBWIESZCZENIE.

Na podstawie reskryptu c. .k Namiestnictwa we Lwowie z dnia 7 sierpnia 1914 L. 1100 mob., Magistrat ogłasza maksymalną taryfę cen artykułów niezbędnych do codziennego utrzymania, która obowiązywać ma w gminie stoł. król. m. Krakowa od daty niniejszego obwieszczenia aż do odwołania.

## Taryfa maksymalna cen artykułów niezbędnych do codziennego utrzymania:

| | Cena koron: |
|---|---|
| *) **Mąka pszenna Nr. 0.:** | |
| za 100 klgr. bez worka | 92.— |
| za 1 klg. | —.98 |
| **Mąka pszenna do gotowania** (z domieszką 30 proc. mąki jęczmiennej): za 100 klgr. bez worka | 75.— |
| za 1 klgr. | —.82 |
| **Mąka pszenna chlebowa** (z domieszką 33 proc. mąki jęczmiennej): za 100 klgr. bez worka | 63.— |
| za 1 klgr. | —.70 |
| **Mąka pszenna chlebowa** (z domieszką 33 proc. mąki kukurydzanej): za 100 klgr. bez worka | —.— |
| za 1 klgr. | —.— |
| **Mąka żytnia jednolita** (z domieszką 33 proc. mąki jęczmiennej): za 100 klgr. bez worka | 56.— |
| za 1 klgr. | —.62 |
| **Mąka żytnia jednolita** (z domieszką 30 proc. mąki kukurydzanej): za 100 klgr. bez worka | —.— |
| za 1 klgr. | —.— |
| **Mąka jęczmienna:** za 100 klgr. bez worka | 54.— |
| za 1 klgr. | —.60 |
| **Mąka kukurydzana** za 100 klgr. bez worka | 46.— |
| za 1 klgr. | 52.— |
| **Bułka warszawska na wodzie 35 gram.** | —.4 |
| **Chleb żytni** z mąki nowego typu | —.62 |
| **Mleko pełne niezbierane** na placach targowych i w sklepach 1 litr | —.40 |
| **Mleko zbierane** na placach targowych i w sklepach 1 litr | —.20 |
| **Śmietana kwaśna** 1 litr | 1.20 |
| **Masło kuchenne** 1 klgr. | 4.— |
| **Jaja 1 sztuka** | —.12 |
| **Jaja 1 kopa** | 7.— |
| **) **Mięso pierwszej jakości:** | |
| a) z części tylnych 1 klgr. | 3.48 |
| b) z części przednich 1 klgr. | 2.80 |
| **Mięso drugiej jakości:** | |
| a) z części tylnych | 3.08 |
| b) z części przednich | 2.56 |
| **Mięso trzeciej jakości:** | |
| a) z części tylnych 1 klgr. | 2.68 |
| b) z części przednich 1 klgr. | 2.24 |

| | Cena koron |
|---|---|
| **Mięso wieprzowe:** | |
| a) polędwica i kotlety 1 klgr. | 3.60 |
| b) szynka, łopatka i boczek 1 klgr. | 3.20 |
| **Szynka wędzona** surowa w całości 1 klgr. | 3.70 |
| **Szynka gotowana krajana na części 1 kilogram** | 6.40 |
| **Kiełbasa surowa siekana** 1 klgr. | 2.88 |
| **Kiełbasa krajana** wędzona 1 klgr. | 4.16 |
| **Kiełbasa siekana** wędzona 1 klgr. | 3.44 |
| **Wędzonka surowa 1 klgr.** | 3.20 |
| **Wędzonka gotowana** 1 klgr. | 3.40 |
| **Sardelki** 1 sztuka | —.18 |
| **Kiełbaski wiedeńskie** 1 para | —.18 |
| **Mięszanina** 1 klgr. | 5.60 |
| **Słonina** 1 klgr. | 4.— |
| **Smalec** 1 klgr. | 4.20 |
| **Cukier** w głowach za 100 klgr. | 83.— |
| kostkowy w paczkach za 100 klgr. | 87.— |
| w głowie za 1 klgr. | —.88 |
| rąbany w głowie za 1 klgr. | —.90 |
| w kostce za 1 klgr. | —.92 |
| **Nafta** przy sprzedaży beczkami za 100 klgr. (bez beczki) | 76.— |
| za 1 litr | —.76 |
| **Sól kamienna** 1 klgr. | —.22 |
| **Sól warzonkowa** 1 klgr. | —.28 |
| **Grysik** | 1.20 |
| **Jagły** | —.88 |
| **Kasza jęczmienna** średnia | —.88 |
| **Kasza jęczmienna** siekana | —.84 |
| **Fasola długa** | 1.04 |
| **Fasola krasa** | 2.— |
| **Soczewica** | —.94 |
| **Pęcak** | —.80 |
| **Cebula** 1 klgr. | —.44 |
| **Ziemniaki** za 100 klgr. na placach targowych | 9.— |
| za 1 klgr. | —.12 |
| **Tłuszcz roślinny** (kunerol) | 2.60 |
| **Makaron** 1 klgr. | 1.60 |
| **Kapusta kiszona 1 klgr.** | —.40 |
| **Drożdże** 1 klgr. | 2.40 |
| **Węgiel kamienny** | |
| a) w składach 1 cetnar cłowy | 1.20 |
| b) dla drobnej sprzedaży sposobem rozwozu przez uprawn. z dostawą do domu 1 cetnar cłowy | 1.40 |
| **Drzewo miękkie** za krążek (kółko) | —.80 |
| **Zapałki szwedzkie** za 1 pudełko | —.2 |

UWAGA: Ceny wyżej wymienione za 100 klgr. odnoszą się do sprzedaży przez agentów względnie większych kupców.

*) Odnośnie do mąki, ceny podane wyżej za 100 klgr. obwiązują przy sprzedaży na worki, obejmujące także ilości mniejsze w hurtownym handlu przyjęte, najmniej jednak 70 klgr. ważące.

**) Każdy rzeźnik obowiązany jest sprzedać żądaną ilość mięsa, najmniej jednak 1/4 kilograma.

Przekraczający tę taryfę podawani będą do ukarania c. k. Sądowi, a w następstwie popełnionych przekroczeń stracić mogą nawet uprawnienie przemysłowe.

Publiczność winna zatem we własnym interesie wskazywać c. k. Sądowi karnemu bezpośrednio lub za pośrednictwem Wydziału III. b. Magistratu (gmach Magistratu oficyna od głównego wejścia na prawo I. p.) tych kupców, którzy powyższą taryfę maksymalną przekraczają.

Zarazem Magistrat zarządza pod rygorem środków przymusowych, aby wszyscy przemysłowcy, trudniący się sprzedażą któregokolwiek artykułu, wymienionego w taryfie, zaopatrzyli się w drukowane egzemplarze taryfy i następnie przybili je w miejscach widocznych w poszczególnych lokalach sprzedaży w terminie dni 8.

Wspomniane drukowane egzemplarze taryfy wydaje za zgłoszeniem się Wydział III. b. Magistratu w godzinach od 11-tej do 1-szej z południa.

Równocześnie traci moc obowiązującą taryfa maksymalna, ogłoszona obwieszczeniem Magistratu z d. 6-go lutego 1915 r. L. 4731 III. a. 1915.

**Magistrat stoł. król. miasta Krakowa**

dnia 29 marca 1915 r.

Prezydent miasta:

**Dr Leo.**

# Rozkład pociągów
## przychodzących i wychodzących z Krakowa.

WYJEŻDŻAJĄ Z KRAKOWA:

**Do Wiednia:**

1) **pospieszny** o godz. 6.14 rano (do Wiednia przybywa o godz. 6.46 popołudniu).

2) **osobowy** o godz. 6.50 rano (do Wiednia przybywa o godz. 7.03 rano).

3) **pospieszny** o godz. 6.40 wieczorem (do Wiednia przybywa o godz. 7.47 rano).

4) **osobowy** o godz. 7.38 wieczorem (do Wiednia przybywa o godz. 7.56 wieczorem).

5) **pospieszny** o godz. 7.56 wieczorem (do Wiednia przybywa o godz. 9.07 rano).

6) **pospieszny** o godz. 10.15 przedpołudniem (do Wiednia przybywa o godz. 10.45 w nocy).

**Do Biadolin:**

Pociąg **osobowy** — 11.48 przedpołudniem.

**Do Nowego Sącza:**

Pociągi **osobowe** (połączenie do Zakopanego) o godz. 8.36 rano i 9.48 wieczór.

**Do Kocmyrzowa:**

Pociąg **osobowy** o godz. 9.17 rano.

**Do Miechowa przez Trzebinię:**

Pociągi **osobowe** o godz. 6.14 i 6.40 wieczór.

PRZYJEŻDŻAJĄ DO KRAKOWA:

**Z Wiednia:**

1) **1.03 w nocy** (pocztowy).
2) **7.05 rano** (przyspieszony).
3) **10.55 przedpołudniem** (przyspieszony).
4) **3.50 popołudniu** (przyspieszony).
5) **8.58 wieczór** (przyspieszony).
6) **10.19 przedpołudniem** (przyspieszony).

**Z Biadolin:**

Pociąg **osobowy** o godz. 6.46 wieczór.

**Z Nowego Sącza:**

Pociągi osobowe o godz. 7.23 rano i 5.28 wieczorem.

**Z Kocmyrzowa:**

Pociąg **osobowy** o godz. 4.06 popołudniu.

# Instytucye dla polskich wychodźców.

**Kraków.** Komitet doraźnej pomocy dla ewakuowanych (pośredniczy przy przesyłkach dla ewakuowanych w barakach w Choceń i Libnicy, udziela porady wyjeżdżającym, skupuje prowianty od ewakuowanych, przyjmuje odzież w naturze i datki pieniężne) Rynek Główny l. 6.

**Kraina.** Komitet dla spraw wychodźców z Galicyi i Bukowiny — Lublana, Dom katolicki.

— Centralny Komitet pomocy dla wychodźców, Gmach Rządu krajowego, Lublana.

**Styrya.** Komitet pomocy dla wychodźców — Graz, Burggasse 2, I p.

— Towarzystwo pomocy dla wychodźców w Leibnitz (Libnica) — Baraki.

**Voralberg.** Komitet opieki nad wychodźcami w Voralbergu — Bregenz (Bregencya — (przewodnicząca hr. Thunowa).

**Salzburg.** Polski Komitet pomocy dla wychodźców — Salzburg, Ludwig Viktorplatz 7.

**Austrya wyższa.** Komitet pomocy dla wychodźców w Lincu — Linz, Hotel Erzherzog Karl.

**Morawy.** Komitet polski w Prościejowie.

— „Szkoła polska". Komitet dla wychodźców kolejarzy — Hranice. T. S. L. Morawska Ostrawa — Dom polski.

**Czechy.** Komitet polskich wychodźców w Pradze — Praga, ul. Jungmannowa 8.

Konferencya Pań św. Wincentego a Paulo—Praga, ul. Kremencowa 4.

Sekretaryat dla wygnańców wojennych w Czechach — Choceń, ul. Palackyego 154.

Komitet dla polskich wychodźców wojennych w barakach — Choceń — Baraki.

Kapelania polska — Choceń — Baraki.

**Węgry.** Komitet dla wychodźców — Körmend.

## W Wiedniu.

**Centralny Komitet Opieki moralnej:** I. Steindelgasse Nr. 6.

**Schronisko wychodźcze:** I. Wallnerstrasse 1 (róg Kohlmarkt) obejmuje: a) ochronkę, b) kursy naukowe, to jest sześć klas ludowych. — (Wpisy od 10—12 i od 3—6. Opłata od dziecka ze śniadaniem, obiadem i podwieczorkiem 12 kor. 50 hal.) c) jadalnia, a to od 12—1 i pół po 80 hal., d) herbaciarnia i kawiarnia od 8 do 10 i od 3—6 (herbata z mlekiem i bułką 10 hal., kawa z mlekiem i bułką 14 hal.).

**Szkoła ludowa** w lokalu Tow. „Biblioteki polskiej: IV. Mayerhofgasse 11.

**Tanie obiady komitetu pań polskich:** I. Tiefer Graben 11, od 11 i pół — 1 i pół po 54 hal.

**Tania kuchnia Kongregacyi pań polskich:** VIII. Josefstaedterstrasse 79, od 12—3 po południu.

**Ambulatoryum lekarskie (bezpłatne):** IX Berggasse 17, od 9—1 i 2 do 6 po południu.

**Stały komitet informacyjny dla nauczycielwa:** IV. Mayerhofgasse 11 (od 12—1 przed południem).

**Centralny komitet akademicki:** IX. Tuerkenstrasse 17 (w lokalu stowarzyszenia „Ognisko")

**Towarzystwo Biblioteki polskiej: IV. Mayerhofgasse 11.**

**Polskie akademickie stowarzyszenie „Ognisko" w Wiedniu:** IX. Tuerkenstrasse 17.

**Kółko rolniczo-leśne „Ogniska":** XVIII. Klostergasse 20.

**Komitet centralny wydziału Tow. rolniczych:** VI. Mariahilferstrasse 1 c., II. piętro, drzwi 7, od 9—1 i od 1—6 po poł.

**Rządowy komitet zapomogowy dla przybyszów z Galicyi i Bukowiny:**

**I. Sekcya urzędnicza:** przewodniczący komisarz Dr Żeleńki, I. Schauflergasse 2, III. piętro,

**II. Sekcya oświatowa:** przewodniczący sekr. min. Dr Lewicki, VIII.. Alserstrasse 21, mezzan.

**III Sekcya inżynierska:** przewodniczący sekretarz min. Dr Bernaczek, VII. Mariahilferstrasse 92.

**IV. Sekcya osób dyplomatycznych:** przewod. wicesekretarz dr. Zalewski. IX, Waehringerstrasse 15.

**V. Sekcya ziemiańska:** przewod. radca skarbu Fałat, I. Schauflergasse 6, mezz.

**VI. Konsorcyum bankowe:** przewod. dyrektor Gustaw Weintraub, I. Am Hof 6.

**VII. Sekcya dla żon rezerwistów i legionistów polskich:** przewod. sekr. min. Dr Solański i praktykant konc. Dr Cassda, I. Schwarzenbergplatz 4.

**VIII. Sekcya dla Bukowiny,** IX. Bezirk, Währingerstrasse.

**Polskie stowarzyszenie „Strzecha":** I. Boersegasse 11 (gmach giełdy) na I. piętrze w pierwszą i trzecią sobotę każdego miesiąca zebrania towarzyskie członków i gości.

**Dom Polski:** III. Boerhavegasse 25.

**Polskie stowarzyszenie chrześcijańskich robotników i robotnic „Ojczyzna":** III. Untere Viaductgasse 33.

## Instytucye wywiadowcze Czerwonego Krzyża w Wiedniu.

Biuro wywiadowcze Czerwonego Krzyża — VI. — Dreihufeisengasse 4, Kriegsschule.

Gemeinsames Zentral Nachweis Bureau — VII. — Mariahilferstrasse — Stiftskaserne — (zbiera wiadomości o rannych i chorych ze szpitali całego państwa).

Kriegsgefangenen Bureau v. Roten Kreuze — I. — Landskrongasse I. (dowiaduje się o losie jeńców wojennych).

Auskunftstelle des k. u. k. Kriegsministeriums — I. — Biberstrasse 11 (udziela informacyi w sprawach wojskowych, także wdowom i sierotom).

Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums — IX. Berggasse 16 (zbiera składki dla żołnierzy, dla wdów i sierot, przesyła żołnierzom dary w naturze).

## Nasze władze i instytucye na uchodźtwie.

**Wydział krajowy:** Wiedeń I., Dominikanerbastei 19.

**Namiestnictwo, Rada szkolna krajowa, Galicyjska krajowa dyrekcya skarbu — Biała.**

**Sąd krajowy wyższy (krakowski) Ołomuniec.**

**Dyrekcya kolei państwowych (krakowska), w Żywcu, lwowska — w Bernie, stanisławowska — w Hranicach.**

**Dyrekcya poczt i telegrafów — Biała.**

**Sąd krajowy wyższy (lwowski) — Ołomuniec**

**Instytucye.**

**Rektorat Uniwersytetu lwowskiego:** IX. Bolzmanngasse 5. od godziny wpół do 9 do wpół do 10 rano.

**Prorektor politechniki lwowskiej:** IV. Karlsplatz 13, drzwi 72.

**Izba rękodzielnicza:** XIV. Holochergasse 32, I. pietro (prezes Makowicz).

**Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych ze Lwowa: I. Schellinggasse 1, I. piętro.**

**Izby handlowo-przemysłowe ze Lwowa i Krakowa:** I. Stubenring 8.

**Bank krajowy galicyjski:** I. Dominikanerbastei 19.

**Kasa oszczędności miasta Krakowa:** I. Wollzeile 1.

**Bank galicyjski dla handlu i przemysłu ze Lwowa:** I. Am. Hof 7.

**Bank hipoteczny galicyjski:** I. Schottengasse 6.

**Bank ludowy galicyjski dla handlu i rolnictwa:** I. Hohenstaufengasse 1.

**Bank przemysłowy galicyjski:** I. Renngasse 2.

Filie galicyjskie „Wiener Bankverein": I. Schottengasse 6.

**Krakowska filia „Ustredni banka ceskych sporitelen":** I. Schottenring 1.

Centralny związek galicyjskiego przemysłu fabrycznego: III. Lothringerstrasse 12.

**Krajowa centralna kasa dla spółek rolniczych:** I. Dominikanerbastei 19.

**Galicyjska Kasa oszczędności:** I. Stubenring 8—10.

**Kasa oszczędności miasta Lwowa:** VIII. Josefstädterstrasse 9, drzwi 8.

**Powiatowa Kasa oszczędności m. Krakowa:** I. Schottenring 1.

**Pocztowa Kasa oszczędności:** I. Biberstrasse 13.

**Lwowski zakład ubezpieczenia robotników od wypadków:** XX. Webergasse 4, drzwi 100.

**Kasa krajowa.** — Pocztowa Kasa Oszczędności.

**Lwowska Miejska Kasa Oszczędności,** dyr. Merunowicz, Josefstädterstrasse 9, drzwi 8.

Związek Ziemian. — Weihburggasse, Hotel Kais. Elisabeth.

Galicyjski Bank Ludowy, Länderbank, I. Hohenstaufengasse 3.

Union-Bank filia Lwów, I. Wächtergasse.

Centralny Związek galic. przemysłu fabrycznego, I. Lothringerstr. 12, Dom przemysłowy.

Wojskowa intendantura lwowska — Igló, Węgry.

Ustredni Banka czes. sporit., I. Schottenring.

Bank Zaliczkowy, dyr. Wład. Terenkoczy. — Baden, Breitenstr. 12.

Petrolea, I. Renngasse 1.



Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu" Sp. z ogr. odp. — Redaktor odpowiedzialny Jan Łatyszik. — Drukarnia „Głosu Narodu" w Krakowie.